

СКОРОТЕЦА.

(*Courier.*)

Число 29.

Четвртакъ 15 Априла 1843.

Год. II.

ПОЗДРАВИТЕЛНА ПЪСМА

новому броду

Г. МИХАИЛА ВУЧЕТИЋА*)

ВЕЛИКОКУПЦА ТРИЕСТИНСКОГА

А Н Н А

на званомъ

За знакъ

БЛАГОДАРНОСТИ И ПРИПОЗНАНЯ

СПЪВАНА

Госкомъ Радовичъ.

Е О Л Ъ.

Нептуновимъ полѣмъ

На моему крилу —

Преохоло носимъ

Лѣпотцу вилу!

Платна юй се бѣле

К'о крила лептира:

Водни пути дѣле

Када вѣтаръ свира.

Несрами се влада

Бѣла Французкина!

По водамъ се влада

Бао Енглескина.

На прси сокола

Злаћенога служи!

Цара одъ Могола

Гледа да поружи.

Анна лѣпо име —

Хтеде изабрати!

Да се може съ тixe

Шитомъ сакривати.

З Е Ф И Р Ъ.

Одвѣмъ друже трошишъ елла

На вишна бѣла крила,

Недашъ Анни оданути

Одъ умора починути.

На мору се платна деру

Ноге юй се мореиъ перу,

Напредъ мало иде Вила

Еръ противны дншешъ сила.

И одѣло бѣло криве

А на же се често смиве,

Хайде тамо н за гора

Дай ми царство сына мора.

Да препратимъ лѣпотцу

Ту пролѣтну любичицу,

Докъ е юштеръ бѣла зора

Банъ до Боке одъ Котора.

Н Е П Т У Н Ъ.

Друзи мои противна стихія

За реѣ' право достойна сте смія,

Еръ одъ Брода чини намъ се Вила

Бѣла едра лабудова крила. —

*) Поменути Гд. притягатель, посетиле е овај нови бродъ на-му свое супруге Анне, и вѣши ирѣни путъ, свогъ најстариѣгъ сына Г. Еѣтима у Боку, у свое отечество послао.

Шта в трѣба да се пнатите
По краљѣвству моему ширите,
Кадъ безъ мене пролѣхатъ несмѣте,
Башъ да су вамъ све силе распете.

Већ у слогу да се саберемо
До Новогъ га Града пренесемо
Носи име Госпође честите
Одъ Трѣстинске куће понесите.

Съ Бродомъ шалѣ најстарѣгъ сына
А по сыну злата и цекина
Нѣговогъ в родителя *) желя
Отечества свога любителя.

Любавъ мѣста сыну спрѣобштити
Отечеству добра учинити,
Са земляцы нѣга упознати
Съ прѣатели болѣ утврдити.

Име свое предати потомцемъ
Примѣръ даюћ' остальмъ трговцемъ,
Поспѣвшиши свое добротворѣ
Милостиво гледиши Приморѣ.

ПОСТОЯНА ЛЮБОВЬ.

(конецъ)

Десетъ година проуяше и време уговора дође, коѣ управо у всенѣ доба у данѣ недельный паде. Подне в већъ прошло, и юштъ десетъ минутий фали, па не в сатий ударити. Баште око „Тилерійске“ капив онако исто остадоше, као и пре 10 година, али юштъ се ни вдна заветованы другарица не указа. Но чуймо садъ! Шестый часъ туче, и юштъ последний звона гласъ ни в престао, кадъ се батарѣ са 4 зеленка упрегнутъ указа, кои сувымъ златомъ баше

*) Они родолюбивѣмъ одушевлени на собствено захтеванѣ долѣподписаного поклоннише ову нѣсму, кою онъ опетъ нашемъ достахвалномъ Скоро-течи, као лепый прилогъ, прерадо спрѣобштита.

Н. Вуиновичъ.

украшенѣ. Коньи стадоше; батарѣ се отвори и вдна млада Госпођа изъ нѣга на землю сиђе, гледиши око себе на све стране. Она в была особите лепоте и богато одевена тако, да в величественѣ изгледѣ показивала. Сви мимопролазеши стадоше около нѣ, дивеши се женской лепоти. Она в была Марія сирота кћи, најсиромашнигъ лайтнанта. — Гдикомъ не одъ наши почитавмы читателя чудно видити се, и помысли не: Одгудъ такова промена, да одъ сироте девојке, така дама постане, коя в и у самомъ Паризу предметъ удивленія была. Али само погледъ на преѣшанность бацимо любезный читателю! пакъ немо видити, да в за 10 година Троя разорена, шта више, да в еданѣ единитый данѣ доста было, да се Ниниве са земљомъ сравне и Трогадеро да се сруши. Ни в дакле много времена требало, да и Марія изъ уде сиротинѣ на онай степенѣ дође, одгудъ в предметъ удивленія Французкогъ постала. Москва ни в бадава у пра и пепео обраћена; зима в силу Наполеонову сатрла и велика промена затымъ се указа. Између други промена была в и та, да в фамилия Марійна велико богатство задобила.

Дуже в времена Марія свое две верне другарице нестерпѣливо очекивала, кадъ се лаганымъ корацима вдно снуждено женско лице нѣой приближи, коѣ цео изгледѣ велику сиротиню показиваше. У овомъ магновенно бацѣ се Марія у наручія сироте Клариссе. — Кларисса кћи Генерала и Советника Наполеоновогъ, а затымъ супруга вдногъ миллионера пала в у найвећу сиротиню. Нѣнѣ в и отаць и супругъ изъ отечества изгнакъ было. „Вечерасъ нештъ ми твою судбину преповедити, рече Марія, и мы се одъ данасъ растати не немо. Я самъ сирота была, и ты ме онда презрела ниси. Я самъ срећна постала, и зато бы предѣ

Богомъ греота, а предъ люд'ма срамота была, да у любви и одеадъ не живимо". Кларисса яко се овакомъ племени томъ Маріє поступку зачудила. Обе већ у кола седати намераваше; аа' се Кларисса трже и Марію запыта: „А гди е наша Хортензія"? „Ты добро знашь, шта е и у каквомъ е великомъ достоинству Марія была, а шта е садъ сирота"! . . . При овимъ речма Марія уздану и сузе іой се изъ очію указаше. У овомъ магновенію приступи еданъ непознатъ човекъ нѣма, две кутіє у руци носеши; едну одъ обы предаде Маріи а другу Кларисси съ речма: „Я самъ Ђорђе баштованъ, сведокъ вашегъ заветованя. Те две кутіє, дала ми е Хортензія, да вамъ у данашній данъ предамъ". Марія и Кларисса изъ великогъ любопитства одма кутіє отворе и нају у нѣма две половине одъ едне круне. Ову е круну на своіой глави Хортензія носила, коя е за време Наполеоново краљица Холандезска была, и шогорица цара Наполеона; но после паденія нѣговогъ, изгуби и ова и нѣиъ супругъ ово високо достоинство и у найвећой туги у Немачку оду.

(Spiegel).

ПУТОВАНЬ ИЗЪ ЦАРИГРАДА

у Сірію по Карлу Тратнеру списано.

одъ

Димитрія Арнота.

(продуженіє)

Одъ топція добывены 10. коня подѣлимо, сиремимо се, и унука дѣйника нашегъ за 500 піастера на мѣсець погодимо за толмача. Нуждне ствари на мазге поговаримо, и тако 21 Дек. кренемо се. Време е пріятно было. Све путове у ово време прекримила е пѣшачка и коняничка войска, коя е у Саидъ на мѣравала. За нѣколико сатій стигнемо

Селимъ Пашу, кои е у нѣкомъ риту свой станъ утврдіо. У друштву се нѣговомъ мало позабавимо, и ту намъ паша съ чиновници саблѣ прегледа. Споляшность войске му е добро изгледала. Оружіє коняника турски наличи на хунанерске чіоде, на коима се црвене застава вію. Овде су путови одвећ песковити, поредъ кои смо много маслина видили. Преко воде Дамоуръ прегазимо, будући да е мостъ изкршенъ быо.

Ту се мало одморимо, гдѣ насъ нѣкій продаваць шећера стигне, одъ когъ еѣтино шећера накупумо; онъ е много камила предъ собомъ терао, кса су шећеромъ натоварене быле. Овде съ нѣмє останемо, а толмача напредъ пошлѣмо, да намъ конакъ тражи. Кадъ смо подъ градъ дошли, капіє су позаторане быле, но на гласъ „Немзи Миралаи" (нѣмачкій тисућникъ) пусте насъ. Войникъ у Турской ако оће іоле чести да има, найманъ да се за тисућника изда; ерѣ сотникє (капетанє) не цѣне већма него послужителя, и често бива, да сотникъ тисућнику лулу пуни. Шталу за конѣ не могосмо добыти; зато на улици колицъ ударимо и повежемо ій. Кувара одма еъ аустрійскомъ дѣйнику съ томъ молбомъ пошлѣмо, да намъ за ело што наѣ. Изъ међу когъ времена то шачевъ нѣній сродникъ едну намъ собу изпразни, гдѣ смо наше ствари унели. Чуюћи о долазку нашемъ Омеръ Паша, кои е у Монастыру быо, на конакъ насъ позове. Овде намъ дѣйникъ нашъ пошлѣ рибе, зайтина, воѣа и вина; а пріоръ (настоятель) намъ собу съ чистымъ постеляма опредѣли, те се ту назмо и одморимо. Сутра данъ одемо дѣйнику нашемъ, да му за ело наше благодаримо, и за ствари наше нуждне мазге кивштемо. Ова е породица у цѣлой Сіріи найбогатія, и найбольій утокъ на ондашній народъ има. Саи да е нѣгдашній богатый градъ Си-

донъ. Изванъ града видимо многе одъ порфира и граната полусерушене столпове, а у врту дѣйника Аустрійскогъ два сандука, коѣ су не давно изъ землѣ ископали, за коѣ кажу, да еданъ дѣла Херкула, а другій митологическе древности представля: дѣло в одвеъ художественно, но штета, што в у невѣстной руци. Башъ су онда обадва раскварити хотѣли, зато, што су имъ мѣсто запремали. У предѣлу Сидона найбільи лимуни расту, а и поморанца има доста. Изванъ града в базаръ одъ самы лимунова, коѣ Бедуини продаю. Тврдия в Сидонска неуредна, посао зидарства неваляо: многе су пукотине и развалине.

Прилѣжно смо оно место промотрили, гдѣ су се Аустријанци после обседе преселили. Крозъ пукотину провукли се до обкопа, одакле в битка све до капія траяла. Ерцерцогъ Фридрикъ, одъ Терасса дома Катафаго, слѣдовао в бойномъ воинству; и оно смо мѣсто видели, гдѣ в Аустрійску заставу забости дао. Саида управо у ондашњимъ обстоятелствама нѣ могла противъ стати; ерѣ вѣсколико су в топова скрушити могли. Овдѣ будући да нисмо извѣстно чути могли, гдѣ се Јохмусъ войвода налази, морали смо овде дотле чекати, докъ нужна извѣстия добизмо. Божиѣ смо у монастыру провели. Цѣло Християнство Сидона износи на 120 душа. Овде има болница, коѣ в надзиратель славанъ Докторъ Тогнети. Онъ в много бійля, што у поляма Сиріе расте, изнашао, коѣ человечеству на помоѣ служити може. Болница му в у добромъ реду но збогъ тупоѣ вховногъ заповѣдника много му у дѣлу смета, коѣ кадъ намъ в проповѣдао, морали смо се смѣяти. Истыи Селимъ Паша, кадъ в болницу посѣтїю, запыта болестника, шта имъ фали? — и кадъ му се ови о строгой уредби в ла потуже, онъ свакомъ по два леба пошлѣ. Можно в

представити, како в лѣкару было, кадъ в доцнѣ приспѣвши видїю, гдѣ му болестници црнѣ лебацъ млаве. Другій путь на тужбу болестника: да имъ в зима, дао в све прозоре болнице сазидати, тако, даїи в Докторъ Тогнети ушавши едва напишао. — Садъ Јохмусовъ спомошникъ яви намъ да у Ст. Јеанъ да Акре идемо, и ако га у окружію ономъ не наѣмо, да продужимо путованѣ преко Назарета и Дѣнина, у Наплѣ. Дек. 28 кренемо се изъ Сидона у Суръ, древный Тиръ, кой намъ градъ дивне повѣстичне спомене представля. Овай в градъ нѣгда найзнаменитѣ мѣсто трговине было, а садъ стародревна лѣпота нѣгова у развалинама гранатски и порфирны столпова несреѣу свою оплакуѣ. Дѣйникъ настѣ на конакъ прими. Сутра данъ поѣмо у Капо-Біянко, кудъ смо трудно путовали, будући смо крозъ узко просечене горске путове проѣи морали. На коньи нисмо могли яшити, ерѣ в свакій свогъ коня пешке водити морао. У вече стигнемо у Ст. Јеанъ де Акре, гдѣ намъ по наредби Паше две собе у монастыру Французскомъ даду.

Текъ едва в можно помислити, съ каквымъ смо осѣванѣмъ корачали крозъ Ст. Јеанъ де Акре старый Птоломей, Прославлѣнъ в овай градъ прво у повѣстници црковной и свѣтской, потомъ чрезъ кретоносну войску. Овде су Наполеонову силу тако опустили, да се после 56 дана траюѣ обседе срамно одъ овогъ града вратити морао, а Ибрахимъ Паша после седмо-мѣсенногъ нападенія овай градъ зидобью; зато самъ башъ и любопитанъ быо промотрити, како в можно было, да в садъ за три сата траюѣ битке задобїенъ. Прво што в по сметеномъ плану ископанъ обкопъ, а другій в тай быо узрокъ, што в баруть у нѣкой продавници быо, гдѣ су и проча многа непазльиво напушѣна оружия бы-

ла, и тако в прво тане, ков в на барутану пало, разнело продавницу и на бедему съ десне и леве стране пукотине поправило. При свему томъ неволя нѣ толика была, да се градъ оставити морао; но стражари, пре него што бы се непријатељи граду приближили, на прве топове градъ оставе. Топци се за ово три сата одвећъ зло владали, свако в тане катарку дотакло, а и вѣгаръ в димъ на градъ носио, збогъ кога нису добро нишанити могли, те тако за кратко време топци се јуначки разбѣгну, да иј къ топовима за животъ нису могли натрагъ повратити. Изъ свега овога може се закључити: да Ст. Јеанъ де Акре примѣръ неваљале обране показуе.

(продуженіе слѣдуе.)

П Р И Л О Г Ъ

КЪ БУДУЋОЈ ГРАМАТИКИ.

Овако под овим именованом ставио је (у Скор. с. 122. 1843.) један мени непознати Господин (Б. К.) неки на мене одговор, на који грешта би била прећутити; јербо каже:

1. Да је властелин у млоштву властелини! А да није тако, већ властели навешћу за сведочанство неколико примера, против кои заиста неће се имати шта рећи. Тако у Рукопису о животу С. Саве и Симеона стои: Миръ вы боуди властеле и болъаре. — А у закону цара Душана: Да соу велѣимъ властелѣмъ велѣи пород'ци — ако соу воемоу властелиноу бес правде оузели земљу, да се соуде съ нимъ властели законѣкомъ царевѣимъ. — Кад дакле овде има властелиноу и властелѣмъ, а не властелинѣмъ, нити властелѣмъ (у Дат. Мл.); то „властели и властеле“ долази не од властел, већ од властелин; како

и правило гласи: Имена на ин, која означују а) род (циганин) — б) место (ирижанин) — в) званичност човека (касапин, Христианин). у Млоштву одбацују н; тако по овоме и властелин, име, које званичност означава, има у Млоштву српски: властели, славенски: властеле (на е), баш као и крањски (Водичане, Добрушане), у кои као и у Немачка у оваковим речма неговори се у Јединству ин, већ онако: бугар — бугари. Тако су властел и властелин (Vlastelin још од 1071.) у Млоштву обоје властели. А властел (властитељ) скраћено је, и по Руски има (у Род. Мл.) властелей место славенски властелий. — Што се пак остали имености на ин тиче, које непристају у речне три класе, оне иду правилно (задържавају н:) аршин — аршини, перчин — перчини.

Овде се може још и то додати, да је Душманѣ (душо-мам, кои мамѣ и настои да кога са душом растави) српски; а „гражданинѣ, отечество, вѣшностъ, внутреностъ, развѣ, сообщити“ руски.

2. Да „знати естъ глаголъ траютъега дѣйствѣя, врѣ (вели) има „време настоеще“! — Но и снити (снијем и сним) има време „настоеще“, па зато немора бити „траютъега дѣйствѣя“. — Глаголи како трајући (знавати), тако и нетрајући (знати) имају време „настоеще“ у радњи ускорено (готово), и одуљено (трајуће). Био дакле глагол „знати траютъега или нетраютъега дѣйствѣя“ једна је плата; нити је о њему вредно више препирати се.

Овде имам то додати, да време „настоеще“ треба разумети садашње, а не будуће; јербо што настаје — настоеще — није сад, већ дојдуће, дошавше у напредак, као: иза недеље настаће велики петак, дакле „настоеще“ петка истрају се јаја.

3. Да „сиграти се незначи ништа“ и „да дѣца нећею се смѣти (више) сиграти“ но само играти; јербо се вели: „и врани конџи играо“! Ја пак кажем, да „сиграти се“ јест глагол сложени, као и ложити- сложити, очити- сочити; и да зато не треба га презирати и ништити!

4. Г. Ђ. К. воли „внѣшностъ, внутре-ностъ“ руски, неголи спољашност, нутрашност (или унутарност) српски; а како воли внутра, а не унутра; то наравно да ће он писати „вдова-вдовица“ место удова- удовица; које га очевидно издаје, какав је љубитељ српскога језика!

5. Што Г. Ђ. К. наводи, да Латин пише по то место по волю, па да по томе морамо и ми „нећу“ заједно писати; то тим показује, да је рад, како је у Латина, тако да и у нас буде, а што је у нас, а у Латина нема, то да неваља; зато и каже: „Глаголи се немогу писати сѣ не скупа, ерѣ (вели) тако и други народи око насѣ чине“. Но све оно, што други у своме писму чине, не може се за правило узети нашему језику; јербо му се тако више шкоди, већ помаже! Сваки језик има свој правац, кога треба наметан књигописац да се држи; а не слепо без разума да се за другима поводи! Зато

Имам овде додати то: како год што „ће и мам (навео) по себи обично не употребљава се развѣ сложено сѣ другима“ — тако на исти начин и „не“ по себи само незначи ништа, него сложено са глаголи. Зашто би инди било правилно, кои пише растављено, а неправилно, кои скупа? Кад се види, да растављено „не“ по себи само ништа није, и да може имати други смисо: не пиши, друго је (има два смисла: не! — пиши), а непиши опет друго (има један смисо); и зато по правди морали би скупа

писати, које неби било неправилно, већ као што треба: невидити- невиђен.

6. За „сообщити“ на које се Г. Ђ. К. јако навикнуо, казао сам да је руски; које ако ћемо пострбити, треба писати саобщити, или још за језик сличније суопѣити, као и суочити (сукѣрвица, суледница). — При том овде додаје се то, да „сообщити и созвати“ иде у једну класу речи, а саобщити и сазвати у другу.

7. На „не сумњамъ да тѣе дойти“ по моме суду налазим, да је Г. Н. вѣрло основано и досетљиво одговорио; јербо кад је у говору што извесно, или се као извесно, да ће бити, претставља, онда се говоре два негатива, кои потвѣрђују, као и у славенском, а и у старом германском н. п. нѣсте ли чѣли николиже. Но будући да је оваково што у латинском језику нечувено; зато би рад незнани Делија, да тога и у српскоме нестане. А тим се тако језик непоправља, веће кварн.

Напоследак како год што „Свака критика треба да е безъ гнѣва“ тако исто треба да је и без властите своје пресуде. За то би Г. Ђ. К. боље био урадио, да је био предао своје правдање каквоме непристрасном судин, да он судејске речи „не ништа доказано“ нада мнош изрече! Јер иначе кои ће коме од нас двоице веровати, да има право? Треба нам међер судија, кои неће питати: ко говори, већ шта се говори?

А. Драгосављевић.

ОБЗОРЪ НА ПРОШЛОСТЪ.

Б. Зритель садржава слѣдуюћий видѣ прошлости. 6-огъ Априла 1490 умро е Матія Корванъ. Онъ е последњи 5 година живота свога по већој части у Бечу провео. Војна утрудненія здрављ су му порушила, а жестина и яростъ уничили су му животъ. Упређашној већ години прорекли су звездоспытатели Фрвдрнку, да Матія годину 1490.

преживити не ће. Астролози краљевине угарске чували су га одъ опасне 1439 године, а у последњи месеци и одъ Беча. Матија, кои ни е био безъ суеверија, поврати се у Будимъ, но кадъ е опасна година прошла, мислио е да се више ничега нема бојати, и у почетку Јануара дође у Бечъ. Кадъ се воскресна недела приближила, прекрасно обученъ, са свима украсима краљевскогъ достоинства пође у капелу, и премда е слабъ и болешљивъ био, ништа мањ престои целу шесточасну службу. Кадъ се дома поврати, краљица јошѣ ни е была приспела, а подне е већъ было прошло. Саѣ за- нише краљ смокава, кое е врло радо ео. Камердинеръ донесе му неколико по неваљали, збогъ че- га се краљ яко разяри. Забадава се трудила тай часъ приспева краљица свогъ мужа ублажити. Саѣ се краљ на страну несевестъ потуки, и почемъ се на свой креветъ наслони, згоди га у- даръ. На гласъ овогъ нечаяногъ догађаја скупе се његови верни: младий Корвинъ, владика Доци, тайнописецъ Тома, Стефанъ Заполя, заповедникъ Беча и войвода Ваториј. Краљ страшнимъ боломъ мученъ као ранѣи и ричуѣи лавъ у постели сво- јој бацао се тако, да мужевн Совѣта његовогъ ни су знали советомъ помоћи, но забунѣни су само стояли. Само една краљица присутствіе е духа за- држала. Она се у самртномъ ужасу къ њму при- ближила, и у уста, коя су му яко затворена была, нише сипала. Два дана трајла е самртна борба; у ютру трећегъ дана воскресенія издану е краљ „Любезный сынъ Марса“, за когъ су Астролози прорекли, да ће у дану и часу марса умрети; еръ су они њму опасни, кои се у месецу Марту родіо“. У часу њгове смрти, (вели гаталица) Дунавъ е креветъ свой прешао; лавови у дворској банти поманькали су, гаврани пакъ, корвиновогъ колена снимци, летали су у страшномъ краканю изъ страине удове престолне столице Будима къ Ве- оградѣ, где се гробови краљва наоде.

ДОПИСЪ.

Изъ Сремѣ. Писмо Учреднику. Као изъ дальне землѣ човекъ, као самъ у овай Сремској предѣлъ стигао, прво ми бы себе, као Србљинъ и право- славне цркве сынъ, съ овдашњи Србски бивате- льи упознати, да бы тако прилику имао Угарски Србала књижевно и заведенія ставѣ и напредакъ сазнати. Свакиј данъ у дружеству будући, роди се едномъ у дружеству о препарандскомъ школомъ и Матице србске заведенію разговоръ. Я, као странъ,

таки запытамъ: „Шта е то Браћо, препарандія? И шта е Матица Србска? Кажите ми, какву ползу родъ србскій одъ њи има, да знамъ о њима у мо- јој отчевини моима земляцима што лепо и полезно преповедити? — На ово старешина Дружества рече: съ драгомъ душомъ Господине! Колико смо кое са- ми искусити кое одъ знатни наши людій чути мо- гли, то ћемо вамъ све искрено казати. — Препарандія, одъ како бытіе свое има, у пуној е мѣри својој цѣли до данасъ свагда соотвѣтствовала, сирѣчь: она предуготовљавя србске и влашке мла- диће, прве у Сомбору, друге у Араду, къ званію учительскомъ, предавајући имъ све оне науке, кое су къ томъ важномъ званію нуждне. Профессори су имъ одъ постанка па до данасъ тако изридни и у емскимъ наукама совершени мужевн, да се съ њима родъ србскій занета дичити може. Препарандисте су пакъ саѣ по новий уредби соверше- ни Синтаксисте граммазисте, и филозофи. Има- мо међу нашимъ садашњимъ учителяма со- вершени филозофа, юриста, Адвоката списателя и преводителя разны књига; а то све препарандскомъ заведенію имамо благодарити. Саѣ имали кои Ср- бљинъ, кои бы ово спасително заведеніе неимати желіо? Имали Србљинъ, кои бы га и равноду- шно само гледао, а камоли не возвысити нежеліо. О! занета нема таковогъ Србљина, кои бы на та- ко што и помислити могао. Еръ съ паденіемъ Препарандіе пада и развитакъ народне среће, па- да моралний народа животъ! А ако има такovy, кои о овомъ инасу увѣрени, сирѣчь: да е препа- рандія спасително, полезно и нуждно заведеніе, те треба запытати: 1-о зашто е блаженочившии царъ Францъ милостиво благоизволю установи- ти; 2-о зашто се њвымъ покровителѣмъ назвати умилостивію; 3-е зашто е Њгово ц. кр. и ап. Вели- чество милостиво дозволило кодъ римок. народа б. такovy заведенія ове годње увести? — Кадъ на ова три пытания зломысленци и неприятельн о- вогъ заведенія достаточно одговоре, онда ћу и я, Господине, о ползи овогъ заведенія почети су- мняти, иначе при цвѣтајућемъ њговомъ подъ са- дашњимъ управителствомъ станю нити бы советно нити пробитачно было противъ њга рѣнтати. Еръ я се озбыльски надамъ, да ће наша препарандія таковий вертъ скорымъ постати, изъ когъ ћемо све оно добыти, што е нашемъ роду мило и по- лезно. — Ово е не само мое, него и многи други безпристрастны народногъ просвѣщенія ревнителі о нашей препарандіи мѣше. — За Матицу пакъ

Србску ништа Вамъ друго извѣство неумемъ казати, него само то, да она сваке године 4. частице, назване Лѣтописъ, издае, и нама по доста скупе новце продае; да се на ню новци одъ нашегъ народа просе, ков онъ, будући е на свако добротворство склонѣнъ, радо жертвуе. Но при свемъ томъ све единако се и то сами нѣни ондашњи Членови туже, да јој се никако ни саће, јоштъ манѣ медъ какавъ годъ указуе, съ коимъ бы свое жертвоприносителѣ утѣшити могла, и зато се и я, и то праведно сумняти морамъ, да ће капиталъ нѣнъ каквогъ плода нама донети. —

Ово Г. Учредниче чувши ятаки намыслимъ васъ писмено молити, да ме баремъ вы извѣстите, кадъ ми люди незнаду казати: шта е Матица Србска, шта е нѣно благо намѣренѣ? А будући да самъ я човекъ странъ и путникъ, нити се дуго на едномъ месту задржавати могу, то ми желию мою писмено болѣ испунити неможете него средствомъ вашегъ Скоротече, еръ онъ ће найлакше и найпре до мене доћи.

Добротворъ Путникъ.

В Б С Т И.

Нѣгово ц. кр. и ап. Величество изволио е врховногъ крал. Судіе Протонотариуса Алоизія Залай за Предсѣдателя Дебрецинскогъ мѣстичногъ Суда а на нѣгово место бывшегъ досадъ Персоналовогъ Ювана Зарку одъ Лукафалве — Графове пакъ Константина Палфій, Антонія Сеченій, Адалберта Фримонтъ и Ювана Цирави кодъ высокосл. Маѣарске Придворне канцеларіе концеписте за почестне Секретаре истогъ высокославногъ мѣста милостивѣйше наименовати.

Пешта. Како годъ што се изъ Славне са школскимъ фундама управляюће Депутаціе сваке године сврху приманя и издавения фундаменталны новаца рачуни высочайшемъ кр. Унг. Совѣту на разсмотреніе поднети мораю и даю се: тако врховный наши школа Надзиратель, као Предсѣдатель речене Депутаціе, по настояемъ себи праву и дужности, изневада е овы дана у присутствію едного кондепутата и Совѣтно — егзакторалногъ Чиновника кассу Депутаціоналну провидію, и новце и облигаціе у najveћемъ поредку нашао.

ШКОЛСКА ЗВАНИЧНА ВѢСТЬ.

Крал. врховный школа наши Надзиратель путемъ своегъ окружногъ писма наложио е Днштрикт. Директорима и препарандіе заведеніяма: да се по овима нашимъ Школама у почетку школскогъ поученія у котру: царю небесный изъ 6-гъ гласа, а после полдне: Благословенъ еси Христе Боже нашъ изъ 8-гъ гласа, после поученія пакъ увекъ при отпусту: Благодаримъ тя создателю благій и тд. изъ тропара 4-огъ гласа однои, или гди мало и слабе деце има, очита.

ПУТЬ ПО СВЕТУ.

Кодъ Бокеза пре неколико дана убиенъ е страшанъ медведъ. Десетъ година пазили су на нѣга многи ловци, преко 300 куглій е на нѣга избачено и више одъ 50. паса ловачки одъ нѣга убиено, докъ се ни е Г. Кранцу надало нѣга убити. Страшило то имало е тежину одъ 6 центій и 15 фунтій, и кадъ су му необычно дебелу кожу скинули, нашли су у нѣой 2 фунте куглій.

Sem. Blätter.

ХОДЪ НОВАЦА НА БЕЧКОЙ БЕРЗИ.

5 Април. 1843.		Сребро.
Метал.	са 5 ⁰ / ₀ на сто	109 ³ / ₈
"	" 4 ⁰ / ₀	" 100
"	" 3 ⁰ / ₀	" 77
Заямъ одъ т. 1838.	"	282 ¹ / ₂
" " " " "	"	702
Банкаціе комадъ	"	1627
Стерхазинъ Лосъ	"	52 ³ / ₄
Царски дукати	"	101 ⁷ / ₈

Цена ране 13 Априла на Пешт. пјаци Пешт. меровъ, грош. б. вр.

	найб.	сред.	лош.
Чисто жито	142	130	123
Наполица	108	100	—
Ражъ	90	—	—
Бчамъ	76	—	—
Зобъ	60	57	—
Кукурузъ	90	—	—

Станѣ дунава.

5 Април. 7'. 1". 6". 11 Април. 6'. 7". 9". (надъ о.)

Издаватель Димитрій Јовановићъ (Bastei Gasse Nr. 319)